

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง ของประชาชน
ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางเพ็ชรินทร์ เขียวสิงห์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา เหลืองอากาศ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรงค์ จันทรวิจิตร กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคอุจจาระร่วงเป็นโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องโรคอุจจาระร่วง และพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วงและความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนอาศัยอยู่ในตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 410 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน คือข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องโรคอุจจาระร่วง และพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.98 และหาความเชื่อมั่นในส่วนของความรู้ โดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) และส่วนของพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81 และ 0.82 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสเปียร์แมน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องโรคอุจจาระร่วงอยู่ในระดับดี ร้อยละ 70.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความรู้ในระดับดี ด้านสาเหตุและการติดต่อ ร้อยละ 68.0 ด้านอาการและการวินิจฉัยโรค ร้อยละ 66.8 ด้านการรักษาโรค ร้อยละ 53.7 และด้านการป้องกันโรค ร้อยละ 29.3 กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง อยู่ในระดับดี ร้อยละ 79.0 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วงในระดับดี ด้านอนามัยพื้นฐาน

ร้อยละ 82.7 ด้านการบริโภคอาหาร ร้อยละ 9.0 และด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 76.1 และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคอุจจาระร่วง และพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วง มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ในระดับต่ำมาก ($r_s = -0.242$, $p < 0.01$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการป้องกันโรคอุจจาระร่วงเป็นรายด้าน มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ในระดับต่ำมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมอนามัยพื้นฐาน ($r_s = -0.202$, $p < 0.01$), ด้านการบริโภคอาหาร ($r_s = -0.180$, $p < 0.01$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($r_s = -0.083$, $p < 0.01$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ในด้านการป้องกันโรคและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น

Independent Study Title Knowledge and Behavior on Prevention of Diarrhea Among People in Ban Thi Subdistrict, Ban Thi District, Lamphun Province

Author Mrs. Petcharin Khiaosing

Degree Master of Nursing Science (Community Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Suchada Lueang –a-papong Chairperson

Assistant Professor. Dr. Yuwayong Juntarawijit Member

ABSTRACT

Diarrhea is a communicable disease that can be transmitted through water and food. The purposes of this correlational descriptive study were to determine knowledge and behavior on prevention of diarrhea and to examine relationship between knowledge and behavior relating to diarrhea prevention. The sample of this study were 410 people, selected by using multi stage sampling, who reside in Ban Thi Subdistrict, Ban Thi district, Lamphun province. The research instrument was a questionnaire that consisted of 3 parts: demographic data, knowledge about diarrhea, and behavior on prevention of diarrhea. The content validity of the instrument was reviewed by three experts and was 0.98. Knowledge and behavior on prevention of diarrhea were tested by Kuder-Richardson 20 and Cronbach's alpha coefficient. Reliabilities were found to be 0.81 and 0.82, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and Spearman's Rank correlation coefficient.

The results of the study revealed that 70.2 % of the sample had knowledge of diarrhea at a good level. Considering each aspect it was found that 68.0 % of the sample had knowledge about cause and transmission, 66.8 % had knowledge about signs and diagnosis, 53.7 % had knowledge about treatment, and 29.3 % had knowledge about prevention of diarrhea at a good

level. Seventy nine percent of the sample had prevention of diarrhea at a good level. Considering each aspect, it was found that the sample had prevention behavior regarding basic hygiene (82.7%), food consumption (9.0%) and environment (76.1%). Furthermore, it was found that there was a negative correlation between knowledge of diarrhea and prevention behavior of diarrhea, at a statistically significant low level ($r_s = -0.242$, $p < 0.01$). Considering each aspect, it was found that there were negative correlations between knowledge of diarrhea and prevention behavior on personal hygiene, food consumption, and environment, at a statistically significant low level ($r_s = -0.202$, -0.180 and -0.083 , $p < 0.01$).

The results of this study show that health personnel should provide knowledge about prevention of diarrhea and prevention behaviors regarding

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved